

גליון היכל הקודש

וועכענטליכע גליון ארויסגעגעבן דורך
מוסדות היכל הקודש ברסלב וויליאמסבורג
נתיסדה ע"י כ"ס מרו מהרא"ש ז"ע

זמנים (NYC)

הדלקת הנרות..... 4:25
מוצאי שב"ק..... 5:57
שיעורים כסדרן
נ"ך..... יחזקאל ל"ח-ל"ט
בבלי..... גדרים ע"ד
ירושלמי..... ברכות נ"ה
תוספתא..... קידושין ג'
רמב"ם..... טוען ונטען ג'

שעה 12, גליון 15 (585)

פרשת ויחי, י"ד טבת, שעת תשפ"ג לפ"ק

מוהר"ש דערציילט

פארנוואס זיך קריגן?

חז"ל זאגן (ברכות מ"ה) "כשם שפצופיהם שונים, כך דעותיהם שונות" - אזוי ווי יעדער מענטש האט אן אנדער געשטאלט, יעדער מענטש זעט אויס אנדערש; די זעלבע האט אויך יעדער אנדערע דעות, יעדער מענטש האט אנדערע שיטות און ער האלט אנדערש פונעם צווייטן.

דאס איז זייער נארמאל אז מענטשן זאלן האבן חילוקי דעות, יעדער מענטש האט זיך זיינע אנדערש א זאך, יעדער מענטש האט זיך זיינע נקודות. דאס מיינט אבער נישט אז מען דארף זיך קריגן צוליב דעם, און דאס מיינט נישט אז מען דארף פרויברין ארויפצווינגען זיין פארשטאנד אויף א צווייטן, אז יעדער זאל מוזן האלטן אזוי ווי אים.

מען דערציילט אז ווען אמעריקע האט צום ערשטן מאל ארויפגעשיקט א מענטש צו די לבנה, האט מען אויסגעפרעגט יענעם, ווען ער איז צוריק געקומען, אלעס וואס ער האט געזען און מיטגעלעבט דארטן אויף די לבנה. איינע פון די זאכן וואס מען האט אים געפרעגט איז געווען ווי אזוי ער האט געזען אונזער וועלט, קוקנדיג אראפ פון די לבנה.

ווען ער האט געהערט די פראגע האט ער זיך צולאכט און געזאגט: "ווען איך האב אראפגעקוקט פון אויבן, האב איך געזען אונזער וועלט ווי א קליינע באלי. און איך האב <<<<<<

א גוט ווארט

זיך זארגן, עס וועט נאר ערגער מאכן. חכמינו זכרונם לברכה זאגן (שמואל ב' ט'): "לא תעיל דונא דונא בלבך", ווארג נישט, "דגברי גיברין קטל דונא", ווייל גרויסע שטארקע מענטשן זענען פון דעם געשטארבן.

נעם זיך גארנישט צום הארצן, נעם דעם אייבערשטן אין הארץ; לייג זיך אריין אין אמונה. חז"ל זאגן, זינג אמונה: "אלעס איז דער אייבערשטער, אלעס איז ער און ער איז אלעס"; די דאס וועט ארויסנעמען אלע זארג פון דיין הארץ.

עס איז דא אזויפיל גוטס, מען דארף זוכן דאס גוטס אין די פראבלעם. דער רבי זאגט (לקוטי מוהר"ן חלק א, סימן קצ"ה) אפילו ווען דער אייבערשטער ברענגט צרות - דארף מען זוכן אין די שלעכטס עפעס גוטס, אזוי ווי עס שטייט (תהלים ד, ה): "בפצר הרחבת ליי", דוד המלך דאנקט דעם אייבערשטן "אין די צרה - האסטו מיר ברייט געמאכט".

(עצרת אמונה ונגיש תשפ"ג)

א ווארט אויף די פרושה

מאָשר שמנה לחמו והוא יתן מעדני מלך. דער הייליגער רבי זאגט (שיתות הר"ן, סימן כ"א), אויף יענע וועלט ליגן פילע מענטשן אינדרויסן און שרייען מיט ביטערליכע קולות מען זאל זיי געבן עפעס צו עסן, און ווען מען ברענגט זיי פיינע עסן און טרינקען, שרייען זיי, "גיין גיין, מיר דארפן נישט די סארט עסן, מיר דארפן עסן פון תורה און עבודת ה', אויף ליגן דארט אסאך מענטשן אן קיין קליידער און זיי שרייען אויף זייער שטארק מען זאל זיי געבן עפעס מיט וואס זיך צוצונדעקן, און מען ברענגט זיי טאקע קליידער, אבער זיי זענען נישט צופרידן. "גיין גיין, די קליידער וועלן אונז גארנישט העלפן, מיר דארפן האבן מצוות און מעשים טובים זיך אנצוטון דערמיט". און דער רבי האט אויסגעפירט, "וואויל איז דעם וואס זוכה צו עסן אסאך פרוקים משניות, און דערנאך צוטריןקען עטליכע קאפיטלעך תהלים, און זיך אנטון מיט עפעס מצוות".

עס איז זייער שרעקעדיג צו טראכטן ווי אזוי עס וועט אויסקוקן ווען מיר וועלן איין טאג אנקומען אויף יענע וועלט, דער הייליגער רבי נתן האט דאך זיין גאנץ לעבן געטראכט נאר פון יענע וועלט, ווי אזוי זיך צוצוגרייטן צום עלמא דאמי, און ער האט זיך אויסגעדרוקט אמאל, "איך קען זיך נישט פארשטעלן די ערשטע פרויף הבא אין קבר", דארט איז גארנישט אינטערעסאנט די אלע גארשקייטן פון די וועלט, דארט איז נאר חשוב די תורה און תפלה, די מצוות און מעשים טובים, וואס מען האט זוכה געווען אריינצוכאפן אויף די וועלט, דארט דארף מען געבן א פונקטליכער דין וקפובן אויף אלע וואס מען האט געטון דא אויף די וועלט, סיי אויף די גוטע זאכן און סיי חס ושלום אויף די פארקערטע, און גארנישט ווערט נישט פארגעסן, דערבער דארף מען יעדן טאג פון פריש תשובה טון און צוריק קומען צום אייבערשטן, זיך איבערבעטן מיט'ן אייבערשטן און אים בעטן אז מען זאל זוכה זיין אויסצונעמן די טעג און יארן אויף די וועלט אויפ'ן ריכטיגן אופן, אז מען זאל נישט פארשעמט ווערן אויף יענע וועלט.

מוהר"ש ברענגט פון מדרש תלפיות אז אָשר בן יעקב יצט ביים טיר פון גיהנום, און ער לאזט נישט אריין דארטן איינעם וואס האט געלערנט משניות, ער זאגט אז דער מענטש פאלאנגט צו אים, און מוהר"ש ברענגט פון הייליגן חיד"א (פ"ג דור, וחד) וואס טייטש דאס אריין אין פסוק פון די וואקנדיגע סדרה, מאָשר שמנה לחמו, שמנה איז די אותיות משנה, אָשר בן יעקב איז דער וואס איז געשטעלט אויף די וואס זענען זוכה צו לערנען משניות. דאס זאגט דער פסוק ווייטער, והוא יתן מעדני מלך, מעדני איז א לשון פון עין, אָשר בן יעקב פירט אריין אין גן עֵדן די אלע וואס האבן געלערנט משניות.

דער הייליגער רבי זאגט (שיתות הר"ן, סימן ט"ט) אז אפילו א מענטש וואס איז גאר נויט פונעם אייבערשטן, ער איז אריינגעפאלן אין ביטערע עבירות און אין גאר שלעכטע געוואוינהייטן, ער איז ממש מגול צו טון עבירות רחמנא ליצלן, ער זעט נישט קיין שום וועג ארויס דערפון, אויב וועט ער זיך אבער מאכן א שטארקע חייב צו לערנען יעדן טאג "כף וכף", צו לערנען יעדן טאג די הייליגע תורה, וועט ער זיכער ארויסגיין פון אלעם שלעכטס, ווייל די כח פון די הייליגע תורה איז גאר שטארק און עס שלעפט ארויס דעם מענטש פון אלע פראבלעמען.

מיר גייען יעצט אריין אין די הייליגע זענען זייער מסוגל תשובה צו טון. ווער וויל דען נישט תשובה טון? געווען אז די הייליגע וואכן זענען זייער מסוגל תשובה צו טון. ווער וויל דען נישט תשובה טון? יעדער איד זוכט א וועג תשובה צו טון און צוריק צו קומען צום אייבערשטן, נאר מען מיינט אז עס איז אזוי שווער תשובה צו טון, מען מיינט אז נאר מיט'ן פאסטן אסאך תעניתים און זיך פייניגן דעם גוף קען מען תשובה טון, און דאס האלט אפ מענטשן פון תשובה צו טון, ווייל זיי קענען נישט טון די אלע שווערע עבודות. לאמיר אבער נעמען די זאך, מיר זאלן זיך איינשאפן א משניות, אנהויבן זאגן די הייליגע ווערטער פון אנהויב אין די רייע, גיין א פרוק נאך א פרוק, א מסכתא נאך א מסכתא, ביז מען וועט זוכה זיין צו ענדיגן גאנץ ששה סדרי משנה, און דערנאך אנהויב נאכאמאל פון אנפאנג, און אזוי ווייטער נישט אפלאזן דעם משניות'ל דעם גאנצן לעבן.

דאס איז א גרינגע זאך וואס יעדער איד קען פארווייזן, און מיט דעם וועלן מיר ארויסקריכן פון אלע פראבלעמען אויף די וועלט, דאס וועט אונז הייליגן און רייניגן און צוריק ברענגען צום אייבערשטן נאך דא אויף די וועלט, און ווען מיר וועלן ארויפקומען אויף יענע וועלט וועלן מיר זוכה זיין צו א שיינעם קבלת פנים דורך אָשר בן יעקב, וואס וועט אונז אריינפירן גלייך אין גן עֵדן.

(אָשר בן יעקב ויאל, ויחי תשפ"ב)

א בריוו פונעם ראש ישיבה שליט"א 'שלום' צווישן צוויי 'פארקערטע' מענטשן

בעזרת ה' יתברך

יום א' פרשת ויחי, ח' טבת, שנת תשפ"ג לפרט קטן
לכבוד ... נרו יאיר

'שלום' מיינט נישט אז ביידע האלטן אייניג, שלום מיינט צו זאגן אז אפילו מיר האלטן אנדערש - דאך האבן מיר זיך נישט פיינט, מיר קענען רעדן אינאיינעם, מיר קענען ווייטער אויפציען די קינדער אינאיינעם.

דער הייליגער רבי זאגט (לקוטי מוה"ר חלק א, סימן ט) שלום איז דוקא ווען מען שטעלט צוזאם צוויי פארקערטע נאטורן און מען לעבט אינאיינעם, אזוי ווי עס שטייט (איוב כה, ב): "עושה שלום במרומיו", דער אייבערשטער מאכט שלום אין הימל צווישן די מלאכים. זאגט דער רבי: "כי זה המלאך מאש, וזה ממש", ווייל איין מלאך איז פייער און איין מלאך איז וואסער, "שהם תרי הפכים; כי מים מכבה אש", וואס דאס זענען צוויי פארקערטע זאכן, ווייל וואסער לעשט אים פייער און פייער טרוקנט אים וואסער, "הקדוש ברוך הוא עושה שלום ביניהם ומחברם יחד", און דער אייבערשטער מאכט שלום צווישן זיי און ער באהעפט זיי צוזאמען; זעט מען אז דאס איז דער עיקר שלום, מחבר צו זיין צוויי פארקערטע זאכן, עינין שם.

מיר דארפן מאכן א פלי צו קענען נעמען די ברכות און ישועות פונעם אייבערשטן, א מענטש בעט דעם אייבערשטן ער זאל אים העלפן, דער אייבערשטער וויל אים העלפן אבער ער האט נישט קיין פלי צו קענען נעמען די ברכות און ישועות. דאס איז אזוי ווי א מענטש קומט בעטן ער וויל טרינקען ער איז דורשטיג, אבער אז ער האט נישט קיין פלי קען מען אים נישט געבן קיין טרינקען, וואס איז די פלי? חכמינו זכרונם לברכה זאגן (עקצ"ו ג, יב), "לא מצא הקדוש ברוך הוא פלי מחזיק ברכה לישאל אלא השלום", ביים אייבערשטן איז דער גרעסטער זאך שלום; שלום איז די פלי וואס דער אייבערשטער פארלאנגט פון איין, אז מען לעבט בשלום האט מען א פלי לקבל אלע ברכות, אז מען בעט זיך איבער מען געבט נאך, מען איז מותר מאכט מען זיך א גרויסע פלי מען קען נעמען אן א שיעור ברכות און ישועות פונעם אייבערשטן.

די וואך וועלן מיר אויסשריייען: "חוק חזק!" מיר גייען ענדיגן ספר בראשית. אז דו וועסט יעדן טאג לערנען אביסל חומש מיט תרגום; זונטאג ביז שני, מאנטאג ביז שלישי - וועסטו אנקומען צו מסים זיין און שרייען: "חוק!" הויב אן היינט לערנען די פרשה שנים מקרא ואחד תרגום, ווארט נישט ביז סוף וואך. קוק זיך אן, ביז אהער האסטו אויך געמיינט אז דו וועסט אנקומען צו לערנען סוף וואך, און למעשה גייט אריבער א וואך נאך א וואך און גארנישט; ווארף אנוועק דיין שכל און נעם א חומש, און אויך א משניות און א גמרא, לערן די הייליגע תורה, וועסטו שפירן א זיסקייט אין לעבן.

מארגן נאכט וועט מען זיך צאמקומען אין אלע שולן היכל הקודש דאנקען דעם אייבערשטן פאר רבי נתן און זיך מחזק זיין מיט הפצה. רבי נתן האט געזאגט: "איך האב זיך אסאך מחבונן געווען ווי אזוי מען קען מאכן עס זאל ווייטער גיין דעם רבינו'ס זאך פאר די קומענדיגע דורות, ביז איך האב געזען אז נאר דורך דרוקן די ספרים און זיי פארשפרייטן; אזוי וועט דער הייליגער רבי'ס ליכטיגקייט אריינגיין אין די וועלט".

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.
(עצתו אמונה ויחי תשפ"ג)

געטראכט צו זיך אז אויך דעם קליינעם באלי געפונען זיך ביליאנען מענטשן, זיי קריגן זיך ארום צווישן זיך, זיי פירן גרויסע מלחמות און הרגענען זיך איינער דעם אנדערן. און זיי כאפן נישט ווי זיי געפונען זיך אלע אינאיינעם אויף איין קליינעם באלי". דאס איז א געוואלדיגער לימוד. ווען א מענטש איז אריינגעטון אין זיינע מחלוקתן, ער דארף זיך קריגן מיט דעם און מיט יענעם, דאן קען ער אפילו נישט טראכטן גלייך, זיין גאנצער מח ליגט נאר אין דעם ווי אזוי ער קען זיך קריגן מיט יענעם און יענעם אונטערברענגען. ווען א מענטש דערהויבט זיך אבער אביסל העכער, ער קוקט אויף די וועלט פון אויבן אראפ, דאן פארשטייט ער בכלל נישט פארוואס עס לוינט זיך צו קריגן אזויפיל.

ווען א מענטש האט שכל, קוקט ער בכלל נישט אויף א צווייטן, ער איז פארנומען בלויז מיט זיך, ער זוכט נישט ווי אזוי יענעם צו פארבעסערן, און ער זוכט נישט זיך צו קריגן מיט קיינעם, ער לעבט זיך אין זיין אייגן וועלטל בשלום ובשלוה. ווען א מענטש זוכט דוקא יא אריינצושטעקן זיין נאז ביי יענעם, צו זיין פארנומען צו זוכן דאס שלעכטס ביי א צווייטן, דאן מאכט שוין דער אייבערשטער זיכער אז דער מענטש זאל ווערן פארנומען מיט זיך, ער וועט זיין אזוי פארנומען צו זוכן אן עצה אויף זיינעם אייגענע פראבלעמען, אז ער וועט אינגאנצן פארגעסן אז דער צווייטער עקזיסטירט בכלל.

דער מדרש דערציילט (בראשית רבה פח, א) אז ווען פוטיפרס ווייב האט ארויסגעלאזט דעם שלעכטן נאמען אויף יוסף און מען האט אים אריינגעווארפן אין טורמע, האט גאנץ מצרים גערעדט פון די מעשה, און מען איז נאר געווען פארנומען מיט די מעשה פון יוסף. דאן האט דער אייבערשטער געמאכט אז זיי זאלן ווערן פארנומען מיט'ן שר המשקים און דעם שר האופים אז זיי האבן געוואלט הרגענען פרעה, און אזוי האט מען אינגאנצן פארגעסן פון יוסף. און אזוי ארבעט עס אייביג ווען מען וויל זיך פארלייגן אויף א מענטש וואס איז אומשולדיג, דאן מאכט שוין דער אייבערשטער אז מען זאל ווערן פארנומען מיט אנדערע זאכן און מען זאל פארגעסן פון דעם מענטש.

אן אינטערעסאנטע מעשה האט אמאל פאסירט ביי מוהרא"ש. איינער האט גע'מסר'ט אז די געביידע פון די בית המדרש און די ישיבה איז נישט געבויט געווארן לעגאל, און מען דארף דאס אויספארשן. איין טאג האבן זיך אנגערקט אין שול עטליכע פאליצייאישע אויספארשער מיט'ן ציל אונטערצוזוכן דעם גאנצן בנן אויב אלעס איז דארט לעגאל. זיי האבן אנגעהויבן אויסצופארשן מוהרא"ש און אים אויספראגען אלע סארט שאלות און חקירות. אינצווישן האט איינער פון זיי באמערקט פון די פענסטער אז א פאליציי קאר האט זיך דארט אפגעשטעלט און ער געבט א טינקעט פאר זייער קאר וועלכע איז נישט געווען געפארקט ווי עס דארף צו זיין. זייער קאר איז נישט געווען קיין באצייכנטע פאליציי קאר.

זיי זענען גלייך ארויסגעלאפן צו זאגן פאר די פאליציי אינדריסן ווער זיי זענען אז מען זאל זיי נישט געבן קיין טינקעט. זיי האבן גע'טענה'ט צו די פאליציי אז זיי זענען אויך אויספארשער און זיי ארבעטן פאר די פאליציי דעפארטמענט, און מען זאל זיי נישט געבן קיין טינקעט. עס האט זיי אבער גארנישט געהאלפן. דער פאליצייאנט אינדריסן האט אפגעשריבן דעם טינקעט און זיי עס געגעבן, און ער איז זיך געגאנגען ווייטער. די אויספארשער זענען צוריק אריינגעקומען אין שול אינגאנצן אויפגעברויזט אויף די מעשה, מוהרא"ש איז גלייך צוגעגאנגען צו זיי און זיי געגעבן גערעכט, אז דער פאליצייאנט האט טאקע נישט געהאט קיין רעכט זיי צו געבן א טינקעט, זיי ארבעטן דאך אויך פאר די פאליציי, און זיי זענען נאך העכער אין ראנג פון דעם פשוט'ן פאליצייאנט וועלכער גייט ארום אין די גאסן, און אזוי האט מוהרא"ש זיך ווייטער אנגענומען זייער שטארק זיי, און ער האט זיי געזאגט אז זאלן שוין אריבערגיין אין געריכט און קלאגן דעם פאליצייאנט פאר זיין גרויסע חוצפה...

די אויספארשער האבן זייער ערנסט גענומען זייער ווערטער, זיי האבן שוין געוואלט לויפן צו כאפן דעם פאליצייאנט צו זען ווער ער איז געווען און צו קענען קלאגן אין געריכט. מוהרא"ש האט זיי דאן געגעבן א פרעג וואס עס איז געווארן מיט די געביידע, אויב אלעס איז אין אדרענונג. האבן זיי גלייך געענטפערט אז אלעס איז ווי עס דארף צו זיין... זיי האבן גלייך אונטערגעשריבן אלע פאפירן אז זיי האבן געזען אז אלעס איז גוט און פיין... און זיי זענען ארויסגעלאפן צו כאפן דעם פאליצייאנט...

ווען זיי זענען ארויסגעגאנגען האט מוהרא"ש געזאגט פאר'ן עולם: "יעצט האט איר געזען מיט די אייגענע אויגן דאס וואס איך זאג אייך אלעמאל. אז ווען א מענטש זוכט זיך אצוילייגן און צו טשעפען א צווייטן, וועט ער גלייך ווערן פארנומען מיט זיך אליין, אויף א וועג אז ער וועט מוזן אפלאזן יענעם".

דאס דארף זיך א איד שטענדיג גוט ארייננעמען אין קאפ, אז ער זאל שטענדיג נאר זיין פארנומען מיט זיך, ער זאל אלעמאל פרובירן זיך אליין צו פארבעסערן. ווען עס קומט אבער צו א צווייטן, זאל ער שטענדיג נאר קוקן אויף יענעם'ס גוטע חלקים, און נישט זוכן דאס שלעכטס ביי יענעם, און נישט האבן צוטון מיט א צווייטן. עס איז געקומען אמאל א איד צום הייליגן "צמח צדק" ז"ע און האט זיך אפגעערדט אז ער קען נישט גיין אין שול דאווענען. ווען דער צדיק האט אים געפרעגט פאר וואס, האט ער געזאגט אז ווען ער קומט אין שול, טשעפעט אים יעדער איינער, יעדער טרעט אויף אים, און ער קען דאס מער נישט אויסהאלטן.

האט אים דער צדיק געזאגט: "ווער הייסט דיר אז דו זאלסט זיך אויסלייגן איבער'ן גאנצן שול אויף די לענג און אויף די ברייט, און אזוי וועט יעדער מוזן טרעטן אויף דיר? דו שטיי אין דיין ווינקל, און דאן וועט בלייבן ענגונג פלאץ פאר יעדן, און קיינער וועט נישט טרעטן אויף דיר!"

וואויל איז דעם וואס זיצט איין אין זיין ווינקל, און ער איז נישט פארנומען מיט א צווייטן, דאן וועט ער נישט האבן צוטון מיט קיינעם, ער וועט זיך נישט קריגן מיט קיינעם, און עס וועט אים זיין גוט אויף די וועלט און אויף יענע וועלט.
(שחיית מוהר"ש ר"ו ערך חלוקי זעות, וחי' ערך בין אדם לחבירו, אשר בחול חלק מ"ח מכתב תשפ"ג)

שאלות ותשובות בְּרִסְלָב פֶּאַרְוואס בִּין אִיךְ גַעבוירן אַלס איד?

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א, איך שפיר זיך אינגאנצן פארלוירן, איך בין מקורב געווארן צו היכל הקודש א שטיק צייט צוריק, איך פרוביר צו הערן די שיעורים און פאלגן וואס מען רעדט, עס העלפט מיר טאקע אסאך אָנצוגיין אין לעבן, עס דערנענטערט מיך צום אייבערשטן, איך בין אָבער נאכאלץ פול מיט שאלות און ספיקות וואס איך זוף ענטפערן אויף זיי, און דאס מאכט מיך אסאך יסורים, איך האב שוין עטליכע מאל געשריבן בריוו צום ראש ישיבה שליט"א אָבער איך האב דערווייל נאכנישט באקומען אן ענטפער.

איך שפיר ווי א פארלוירענער, אָפּשר וויל דער ראש ישיבה שליט"א מיך נישט האבן אין היכל הקודש? אָדער קען זיין אז עס איז בלויז מניעות און עס איז מיין נסיון אויף וואס איך דארף זיך שטארקן? איך שפיר אָבער ווי איך שטיי ביים עק פונעם שטריק און איך האלט שוין אַט אַט ביים אראפפאלן.

עס מאכט זיך צייטן וואס איך וויין פארנוואס איך בין נישט געבוירן געווארן אלס גוי, אָן די אלע אינערליכע שולד געפילן, אָן די פילע ספיקות און קרענקלענישן וואס בְּרַענען אין מיר, און איך וואלט געקענט טון אלעס וואס גלוסט מיר נאר.

תשובה:

בְּעִזְרַת ה' יתְּבָרַךְ יום ג' פּרשׁת ויגש' ג', טבת, שנת תשפ"ג לפרט קטן

לכבוד ... גרו יאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו. טאָנן פאר שמחה "שלא עשני גוי", מיט דעם אליינס אז מיר זענען א ידישע קינדער - איז שוין גענוג אויף צו זיין פרייליך.

מוחבר'יש דערציילט, דער הייליגער צדיק הרב הקדוש רבי צדוק

הכהן מלוכלך זכותו יגן עליונו בְּרַענעט אין זיין ספר פרי צדיק (תנ"ח השבעות, אות יג), א מוראדיגע מעשה. דער הייליגער קדושת לוי זכותו יגן עליונו פלעגט יעדן טאג זאָגן די ברכות השחר הויף אויפן קול, איין טאג האט ער פארעלט צו זאָגן די ברכה "שלא עשני גוי", איז איינער צוגעגאנגען צו אים און געזאָגט: "רבי, איר האט אויסגעלאָזט א ברכה, די ברכה פון שלא עשני גוי", האט אים דער הייליגער קדושת לוי געזאָגט: "איך האב שוין געמאכט היינט די ברכה! ווען איך בין אויפגעשטאָנען אינדערפרי בין איך געווען זייער צעבראָכן ביי זיך, איך האב נישט געקענט טרעפן קיין שום זאָך מיט וואס איך זאל זיך קענען מחז' ומחזק זיין, האב איך געטראַכט צו מיר: א איד בין איך דאָך, איך בין נישט קיין גוי, און פון גרויס שמחה האב איך מיך נישט געקענט איינהאלטן און איך האב גלייך געמאכט די ברכה "שלא עשני גוי", מיט דעם האב איך זיך מחז' געווען."

וואס איז געשען מיט דיר? ביסטו אריינגעפאלן אין אזא עצבות אז דו ווילסט זיין א גוי? די שרייבסט אז דו ווילסט דו ווילסט זיין א גוי - אזוי קען מען אלעס טון, און אלס אידיש קינד - קענסטו נישט טון וואס דו ווילסט; וואס איז מיט דיר? וואס קענסטו יעצט נישט טון אלס איד? א איד איז דאָך א קינד פון אייבערשטן, מיר האבן א טאטע וואס זאָגט אונז צו טון זאָכן וואס איז גוט פאר אונז, דער אייבערשטער וויל נאר גוטס פאר אונז; מיר זענען נישט געשטראַפט מיט דעם וואס מיר האבן די תורה, מיר זענען געבענטשט מיט די תורה.

איך וויל דיך פּרַעגן, ווען דייע קינדער וויינען אז דו לאַזט זיי נישט קריכן ביים פּענסטער, און דו לאַזט זיי נישט טון אַנדערע נישט גוטע זאָכן - טראַכטן זיי אויך א שאד מיר האבן א טאטע וואס לאַזט אונז נישט קריכן ביים פּענסטער, און ווי גליקליך זענען די קינדער יתומים וואס קענען טון וואס זיי ווילן? אָדער ווען די קינדער ווילן גלייכן אין גאס ביינאכט און דו האסט רחמנות אויף זיי, וויינען זיי אויך אויף דעם וואס זיי קענען נישט טון וואס זיי ווילן? א מענטש מיט אביסל שכל וועט זאָגן: שיינערע קינדערלעך, ענקער טאטע ענק

די לעבנסגעשיכטע פון הייליגן רבי'ן (קנט)

איך קורצן פון פריער: רבי נתן געפונט זיך ביים רבי'ן נאך יום טוב שבועות

תקסא

דעם גאנצן טאג, ערב שבת קודש, איז דער רבי געזעסן מיט'ן עולם אין זיין גרויסן צימער, אויך רבי נתן איז דארט געווען, און דער רבי האט געשמעקט דעמאלט זייער אסאך, און ער איז ערשט געגאנגען אין מקנה פארנאכטס, אַנדערש ווי געווענליך ווען ער פלעגט גיין אין מקנה יעדן פרייטאג גלייך נאך חצות.

אינמיטן די שמועס האט דער רבי זיך אנגערופן, "עס איז אזוי שווער צו זיין א מפורסם און פירן דעם עולם", ארויסברענגנדיג וויפיל יסורים ער ליידיט אז אלעס ליגט אויף אים, און אויף וויפיל זאכן ער דארף האלטן קאפ און זיך אפגעבן דערמיט. "דאס וואס מען איז יעצט פארנומען מיט'ן פינדען דעם ספר (נע פריער אין סימן תקנ"ט), מיינט איר דאָך אז דאס איז גארנישט, אָבער פאקטיש זענען פילע פילע עולמות אנגעהאנגען אין דאס פינדען פון דעם ספר", האט דער רבי געזאָגט, און ארויסגעברענגט מיט דעם אז ער דארף דאס אלעס האבן אויפ'ן קאפ.

דעמאלט האט מען אביסל אנגעהויבן כאַפן ווי געוואלדיג גרויס עס איז יעדע קלייניקייט וואס האט נאר צוטון מיט די ספרים און ענגים פון הייליגן רבי'ן, אז אפילו בלויז אין דאס פינדען דעם ספר זענען אנגעהאנגען אזויפיל וועלטן. דערנאָך איז דער רבי געגאנגען אין מקנה לכבוד שבת.

תקסב

רבי נתן איז שוין געבליבן די גאנצע וואך ביים הייליגן רבי'ן, ווייל דער ספרים איינבינדער האט זיך געפולט און נישט געענדיגט דאס פינדען ביז דאנערשטאג. אין לויף פון די וואך האט דער רבי גערעדט גאר אסאך מיט רבי נתן, ער האט אים זייער מחזק געווען צו זיין פרייליך. דער רבי האט אים געזאָגט אז ווען א מענטש ליגט קראַנק און מען אים זייער מחזק, מען רעדט צו אים אסאך אז ער זאל זיך נישט נאכלאָזן, ער זאל זיך שטארקן מיט אלע כוחות אז ער וועט עס איבערלעבן און געזונט ווערן, און די התחזקות מאכט טאקע אז דער מענטש זאל ווערן געזונט, דורך דעם וואס ער לאַזט זיך נישט אַראַפּשלעפן און טראַכטן אז ער וועט עס נישט דורכמאכן. אזוי האט דער רבי גאר שטארק און אסאך מחזק געווען רבי נתן אויף אלע סארט וועגן, אז ער זאל זיך קיינמאל נישט נאכלאָזן, ער זאל זיך האלטן שטארק און פרייליך אז ער וועט זיכער מצליח זיין, ער זאל זיך מחזק זיין מיט וואס ער קען נאר, און דאס אליין וועט אים בְּרַענען די גרעסטע הצלחה.

תקסג

איך זענע צייט איז אן אייניקל פון הייליגן רבי'ן, א מיידל פון זיין טאכטער חיה, געווען זייער קראַנק מיט מאָלן אָדער פאקין. דער רבי האט געהאט דערפון גאר אסאך צער און יסורים, און ער האט גערעדט אסאך פון דעם איבער די שרעקליכע יסורים און פיין וואס ער גייט אריבער פון די קרענק פון דאס מיידל. דער רבי האט געזאָגט אז ער שפירט אין הארץ איינציגע קרעכץ פון דאס קינד, און ער וואלט גרייט געווען צו איבערנעמען די קרענק אויף זיך אַנזשטאט איר.

לער רבי האט געזאָגט אז דאס זענען וועגן פונעם אייבערשטן וואס מיר קענען נישט פארשטיין, פארנוואס מען זעט א "צדיק נוטב לוי" און א "צדיק ורע לוי", אמאל גייט גוט פאר א צדיק און אמאל גייט אים שלעכט, וואס דער רבי האט גערעדט פון דעם אום יום טוב שבועות (נע פריער אין סימן תקנ"ז), ווען ער האט געזאָגט די תורה אין ליקוטי מוה"ר"ן (חלק א, סימן ב"ו).

דער רבי האט דערציילט פון ספר שבחי האר"י אז איינמאל האט רבי חיים ויטאל ז"ל זייער שטארק געמוטשעט דעם הייליגן ארז"ל אז ער זאל אים אויסזאָגן א געוויסע סוד. דער אר"י הקדוש האט עס אָבער נישט געוואלט אויסזאָגן, ער האט געזאָגט אז דאס איז א גרויסע סכנה פאר אים. רבי חיים ויטאל האט אָבער ווייטער געמוטשעט זייער שטארק, און דערביי האט דער אר"י הקדוש אים געמוטשט דאס אויסזאָגן, ווייל ער האט געזאָגט אז ער איז אַראַפּגעקומען אויף דער וועלט נאר צו מתקן זיין די נשמה פון רבי חיים ויטאל, און אזוי ווי ער מוטשעט אים צו וויסן דעם סוד מוז ער אים דאס אויסזאָגן. און גלייך דערנאָך איז דער זון פון אר"י הקדוש קראַנק געווארן און איז געשטארבן רחמנא ליצלן, צוליב דעם דער אר"י הקדוש האט מגלה געווען דעם סוד פאר רבי חיים ויטאל. ווי אזוי קענען מיר דאס פארשטיין? דער אר"י הקדוש האט דאך געמוטשט אויסזאָגן דעם סוד ווייל רבי חיים ויטאל האט אים געמוטשעט דערויף, און פון דעסט וועגן איז ער געשטראַכט געווארן אויף דעם. אָבער דאס זענען די דרכי ה', די וועגן פון אייבערשטן, וואס מען קען נישט פארשטיין. דער רבי האט דאס דערציילט לגבי דעם וואס ער האט יסורים פון זיינע קינדער און פאמיליע, וואס די אלע יסורים ליידיט ער נאר צוליב דעם וואס ער איז פארנומען צו מקרב זיין זיינע תלמידים צום אייבערשטן, און ער טוט דאס דאך זיכער נאר לשם שמים, און דער אייבערשטער וויל דאך זיכער דאס אז ער זאל ווייטער עוסק זיין מקרב צו זיין און מתקן זיין אידישע קינדער, און פון דעסט וועגן ליידיט ער צוליב דעם יסורים און עונשים. מיר גלייבן באַמונה שלימה אז דער אייבערשטער טוט נאר גוטס, אָבער מיט אונזער קליינעם שכל קענען מיר נישט פארשטיין די וועגן פונעם אייבערשטן.

דער רבי האט דעמאלט געזאָגט אז ער קען זאָגן א זכות אויף זיך, אז אויך ווען מען קומט אים דערציילן א צער פון אן אַנדערן קינד וואס איז קראַנק חס ושלום אז ער זאל מתפלל זיין פאר'ן קינד, האט ער דעמאלט אויף די זעלבע צער און יסורים וואס ער האט יעצט פון די קרענק פון זיין אייניקל, ער שפירט אויך יעדעס קרעכץ פונעם קינד אין זיין הארץ.

תקסד

דער רבי האט דעמאלט געזאָגט אז אויך ווען איינער טיילט זיך אָפּ פון די הייליגע חבורה פון זיינע מקורבים, שפירט ער אויף די זעלבע שטארקע צער. ער האט דערמאנט דעמאלט איינעם פון אַנשי שלומינה, ר' לפא, וואס איז אַנערעגעגאנגען פון הייליגן רבי'ן, און ער האט געזאָגט אז ער האט אויך פון דעם גאר שרעקליכע צער און יסורים.

פארענעגט קומט א"ה - גענומען פון ספר "שעלת הצדיק"

ליב, ער וויל עקן זאלן נישט ארויספאלן פון פענסטער און עקן זאלן אהיים קומען צייטליך. איר זאלט נישט אנקומען צו ספנות, וואס וויינט איר קינדערלעך...? דאס איז נאר א שטיקל משל, א איד איז דאך א קינד פונעם אײבערשטן, מיר זענען אויסגערופעלט פון אלע פערקלער, דערפֿער זאגט אונז דער אײבערשטער: "טו נאר זאכן וואס וועט זיין גוט פאר דיר".

די הייליגע תּכּתּוּם זאָגן אונז (תּכּתּוּם שְׁמַיִת, ח. אויפן פּסוק תּכּתּוּם ה. ד.): "זאָתם הִדְבַּקִים בְּה' אֱלֹהֵיכֶם, מִשָּׁל לְמַה הִדְבַּר הַזֶּה, לְרוּפֵא שְׁהֵלַף לְבַבְךָ שְׁנֵי חֳלָיִם", עס איז צוגעגליקנט צו אַ דאַקטער וואס צוויי קראַנקע מענטשן זענען געקומען זיך היילן, דער דאַקטער באַקוקט זיי ביידע, "דאָה אַחַד מֵהֶם שְׁהֵיָה בְּסַכְּנָה", אײנער איז אײַן אַ ספּנָה, ער גייט סיי ווי שטאַרן, "אַמַר לְבָנִי בִיתוֹ, זאָגט דער דאַקטער פּאַר די מִשְׁפָּחָה: "תְּנֵנוּ לוֹ כָּל מֵאָל שֶׁהוּא מְבַקֵּשׁ", געבט אים צו עסן אַלעס וואס ער געט, "דאָה אַחַד שְׁעַתִּיד לְחַיּוֹת", און דער דאַקטער זעט דער צווייטער גייט ווערן אויסגעײלט, ער גייט לעבן, "אַמַר לְהֶם זאָגט ער פּאַר די מִשְׁפָּחָה: "כְּךָ וְכָךָ מֵאָל יֵאָכַל וְכָךָ וְכָךָ לֹא יֵאָכַל", געבט אים נישט צו עסן אַלעס, נאר די און די עסן, "אַמַר לְהוּא, מַה זֶה", פֿרעגט מען דעם דאַקטער וואס גייט דא פּאַר, "לְוָה אֶתָּה אִמְרָא יֵאָכַל כָּל מֵאָל שֶׁהוּא מְבַקֵּשׁ, וְלֹא אַחֵר אִמְרָתָ לֹא יֵאָכַל כָּךָ וְכָךָ", אײנעם לאַזט מען יא עסן אַלעס און דער צווייטער מעג נישט עסן אַלעס? "אַמַר לְהֶם הַרְפּוּא, זאָגט דער דאַקטער: "לְוָה שְׁהוּא לְחַיִּים, אַמְרָתִי לֹא זֶה אֶל זֶה לֹא תֵאָכַל", דער חוֹלָה גייט לעבן דאַך ער זיך אַקטונג געבן וואס ער עסט, "אַכְּל אוֹתוֹ שְׁהוּא לְמִיתָה, אַמְרָתִי לְהֶם, כָּל מַה שְׁהוּא מְבַקֵּשׁ תְּנֵנוּ לוֹ, שְׁאִינוּ לְחַיִּים", אַבְעַר דער וואס גייט סיי ווי שטאַרן - קען עסן וואס ער וויל. אזוי אויף זאָגט דער אײבערשטער פּאַר אײדישע קינדער, "יִשְׂרָאֵל שְׁהֶם לְחַיִּים", אײדישע קינדער וואס פלייבן לעבן, "אַמַר לְהֶם" זאָגט דער אײבערשטער: "הִיָּהִיתֶם קְדוֹשִׁים כִּי קְדוֹשׁ אֲנִי, אַל תִּשְׁקָצוּ אֶת נַפְשׁוֹתֵיכֶם, אֶת זֶה תֵאָכְלוּ, יָצָאת זֶה לֹא תֵאָכְלוּ, לֹא תִטְמָאוּ בְּהֶם וְנִטְמַתֶּם בָּם, לְמָה", פּאַרוואס, "שְׁהֶם לְחַיִּים", אזוי ווי עס שטייט: "זאָתם הִדְבַּקִים בְּה' אֱלֹהֵיכֶם, כִּיִּם בְּלֶכֶם הַיּוֹם".

ברודער שטאַרק זיך מיט תּהבּוּדָרוֹת, געט דעם אײבערשטן דו זאלסט האבן א שטאַרקע אָמוּנָה, דו זאלסט שפּירן דעם אײבערשטן. געט נאר אויף די זאך, אויף א שטאַרקע אָמוּנָה; ביז דו וועסט זוכן זיין שפּירן דעם אײבערשטן, ווייל דורך תּפּיִלָּה וְהִתּבּוּדָרוֹת קומט מען צו אָמוּנָה. שרייב מיר דייע שאלות און ספיקות און מיטן אײבערשטן הילף וועל איך דיר ענטפערן.

דער אײבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הִזְלָקָה אין אַלע ענינים. (זִמְתוּ אָמוּנָה וְנִשְׁמַתֶּם הַשְּׂמַיִם)

נייעס אינערהאלב מוסדותינו הק' סעודת הילולא פון הייליגן רבי נתן

דעם דינסטאג, עשרה בטבת, איז געווען די יארצייט פון הייליגן רבי נתן, פאר וועמען מיר האבן צו פארדאנקען אונזער לעבן, ער איז געווען דער תלמיד פון הייליגן רבינו וואס האט איבערגעגעבן ווייטער וואס דער רבי האט אונז געלערנט, אפגעשריבן די תורות פון הייליגן רבינו, וואס נאר אין דעם זכות לעבן מיר היינט, וואס די לימודים און עצות זענען מחזק די גאנצע וועלט, וואס ברענגט צוריק אלע אידישע קינדער צום אײבערשטן, אזוי ווי דער רבי אליין האט זיך אויסגערדרוקט אז ווען נישט רבי נתן וואלט נישט געבליבן פון אים קיין בלעטל שמות.

אין אלע געגנטער האבן זיך אנשי שלומינו פארזאמעלט צו דעם גרויסן יארצייט מאנאטאג נאכט, וואו מען האט איבערגעהערט וואס רבי נתן לערנט אונז, און בעיקר זיך געשטארקט אין הפצה, צו געבן פאר נאך אידישע קינדער דאס וואס מיר באקומען פון הייליגן רבינו, דאס וואס רבי נתן האט געטון זיין גאנצן לעבן, צו מגלה זיין און מפרסם זיין די לימודים פון הייליגן רבינו אויף די גאנצע וועלט, און מיט דעם העלפן און ראטעווען אזויפיל אידישע קינדער.

דער ראש ישיבה שליט"א האט געפראוועט די הילולא אין בית המדרש היכל הקודש אין בלומינג גראוו, וואו עס זענען זיך צוזאמגעקומען פילע אנשי שלומינו, מען האט זיך געוואשן צו די סעודת הילולא, און געהערט גאר שטארקע דברות קודש פון ראש ישיבה שליט"א.

נאך ברכת המזון איז מען זיך צוגאנגען מיט פרישע כוחות זיך צו שטארקן אין עבודת ה' מיט די עצות וואס רבי נתן האט אונז איבערגעגעבן פון הייליגן רבינו, און מיט א קבלה טובה עוסק צו זיין מער אין הפצה, יעדער איינער אויף זיין וועג. תורתו מגן לנו היא מאירת עינינו!

נייער בית המדרש היכל הקודש אין ספרינג וואלי

גרויס פרייד הערשט ביי אנשי שלומינו, איינוואוינער פון ספרינג וואלי און די אומגעגנט, צו די עפענונג פונעם נייעם בית המדרש היכל הקודש, וואס וועט דינען ווי א לייכט טורעם פאר די שטאט, זיך מחזק צו זיין אינאיינעם מיט די לימודים פון הייליגן רבינו אזוי ווי דער ראש ישיבה שליט"א לערנט אונז.

דער בית המדרש געפינט זיך אויף 34 Union Rd., יעדע נאכט איז דא א הערליכע שיעור גמרא אום 9 אויגער און דערנאך תפלות מעריב, און אום שבת קודש קומט זיך צוזאם צום דאווענען פרייטאג צו נאכטס און ביי שלש סעודות.

ארכיגע אנשי שלומינו קוקן שוין זייער לאנג ארויס אויף דעם בית המדרש, און האבן שוין אריינגעגאסן אין דעם אן א שיעור תפלות צום אײבערשטן, און יעצט דאנקט מען דעם אײבערשטן אז מען האט זוכה געווען צו דעם געשמאקן ווינקל זיך צו קענען האלטן אינאיינעם בדיבור חברים, זיך שטארקן אינאיינעם צו שעפן ווייטער פון דעם ריינעם און לויטערן קוואל פון הייליגן רבינו. פתחו לי שערי צדק!

חנוכת הבית פון בית המדרש היכל הקודש לאנדאן

גאר פרייליכע נייעס קומט אריין פון אנשי שלומינו אין עיר הבירה לאנדאן אז מדיהאט ענדליך געטראפן א צוגעפאסטע פלאץ צו האבן אן אייגן ווינקל ווי תלמידי היכל הקודש לאנדאן וועלן קענען דאווענען, לערנען, און זיך מחזק זיין אינאיינעם.

דאס קומט נאך טויזנטער טויזנטער תפילות וואס אינגעלייט, בחורים און קינדער תלמידי היכל הקודש תושבי לאנדאן האבן איינגעריסן ביים אײבערשטן מיט תפילות ותחנונים אז זיי זאלן קענען האבן א אייגענעם בית המדרש זיך צו קענען מחזק זיין און דאווענען אינאיינעם, און האבן דארט חבורות א פלאץ וואו יעדער וואס דארף חיזוק זאל קענען קומען זיך און דערווארעמען די נשמה פון רבינוס חיזוק.

דער ראש ישיבה האט שוין אסאך מאל ערווענט אז עס זייער וויכטיג מען זאל האבן אן אייגענע פלאץ פאר א שול, און ברוך השם בכייטת דשמיא איז מען איבערגעקומען אלע שווערע מניעות און באוויזן צו עפענען א בית המדרש צו די גרויס פרייד פון אלע תלמידי היכל הקודש לאנדאן.

די חנוכת הבית איז פארגעקומען דעם מאנאטאג נאכט, אור ליום עשרה בטבת, אינאיינעם מיט די יארצייט סעודה פון רבי נתן, אנשי שלומינו אין לאנדאן זענען זיך צוזאמגעקומען און געדאנקט דעם אײבערשטן אז מיר ווייסן פון הייליגן רבינו, אז מיר פרובירן צו גיין אין זיינע וועגן, אזוי ווי רבי נתן האט אונז איבערגעגעבן.

די אדרעס פון די שול איז 23a St. Andrews Grove (ביים זייטיגן אריינגאנג). דער אײבערשטער זאל העלפן אז פון דעם פרישן לעכטיגן ווינקל זאל ארוסקומען פילע שעות תורה ותפלה, התחזקות און הפצה, און דעם אײבערשטנס נאמען זאל נתקדש און נתרום ווערן אויף דער וועלט. בואו שערי בתודה!

חיזוק צום טיר
איר קענט באקומען אלע ספרי ברסלב, קונטרסים, "עצתו אמונה", דרשות, ניגונים, סידיים, USB, SD, און נאך; דעליווערט צו אייער טיר! רופט אריין מיט אייער פארלאנג צו **347-509-4908** און מיר וועלן פרובירן בעדיה עס צו שיקן צו אייך אהיים

וואו איז דער אמת?
א שאלה וואס מוטשעט אסאך אידישע קינדער; איך וויל זיין גוט און וואויל, ווי אזוי קען איך אבער וויסן וואו איז דער אמת?
קול ברסלב
212-444-9191
1, 2, 1, 9, 1, 61

סימן טוב ומזל טוב
מו"ה אברהם שבתי מזרחי הי"ו
צו די געבורט פון א אינגל למזל טוב
מיר זענען שולדיג א געוואלדיגע הכרת הטוב פאר ר' שבת, וואס איז אזוי שטארק איבערגעגעבן פאר די הייליגע מוסדות, פאר די שטעטל, און פאר אלע גוטע זאכן וואס פעלט נאר אויס, דער אײבערשטער זאל העלפן אז די גרויסע זכותים זאלן אים ביישטיין צו האבן געזונט פונס און נחת, ער זאל עסן אסאך אידיש נחת פון דעם קינד און פון אלע זיינע קינדער, דורות ישרים ומבורכים

מו"ה יודל דעפרים הי"ו
צו די געבורט פון א אינגל למזל טוב

מו"ה מאטי ראזענפעלד הי"ו
צו די געבורט פון א אינגל למזל טוב

מו"ה יואליש קרויס הי"ו
צו די אפשערן פון זיין זון אליעזר שלמה למזל טוב

קול ברסלב - שיעורים; חיזוק יומי; ניגונים; מעשיות פון תפלה; און נאך
845-351-0910 / 212-444-9191
ארץ ישראל 0797040066 / ענגלאנד 03303502361 / קאנאדא 438-300-8080
בעלגיע 3235003461 / ארגענטינא 1152354370
צו באקומען דעם גליון אויף איםעל breslevcenter@gmail.com

קוואל פון חיזוק (פריוען) - שיעורים; מעשיות פון תפלה; רעסעפיס; און נאך
845-351-9060 / 212-444-9169
ארץ ישראל 0797040066 / ענגלאנד 03303502361 / קאנאדא 438-320-9090
בעלגיע 3235003462 / ארגענטינא 1152354380
חיזוק יומי איםעל chizikyomi@gmail.com / טעלעפאן מעסידזשינג 347-630-2876